

BAGGRUNDSVIDEN TIL LÆREREN

For børnene Anna og Otto er adventstiden anderledes end den plejer at være, fordi deres mor skal på genoptræningsophold på Monte Bello i Spanien i hele adventstiden. Imens skal de bo hos deres mormor og morfar. Det betyder, at alle de juleforberedelser, de plejer at gøre derhjemme sammen med deres mor, nu foregår et andet sted og sammen med nogen andre. Men heldigvis har børnenes mor forberedt en julekalender til Anna og Otto med både gaver og opgaver, der skal hjælpe dem med juleforberedelserne og skabe hygge og glæde i december måned. Det er ikke alle opgaver, der i første omgang er lige sjove; de kan godt føles mere som "nedgaver". Men i løbet af adventstiden finder Anna og Otto ud af, at der også ligger guld og måske ligefrem en medalje i at overkomme noget, der var bøvlet.

Adventstid er ventetid

Advent kommer af det latinske ord adventus, som betyder ankomst. Det bruges i en kristen tradition om den periode i kirkeåret (der strækker sig fra 1. søndag i advent til sidste søndag i kirkeåret), hvor kristne forbereder sig på, at Jesus skal komme til verden - Jesu fødsel, d. 25. december. Adventstiden deles op i fire adventsuger med fire søndage før jul, 1., 2., 3. og 4. søndag i advent. Hvis juleaften falder på en søndag, sådan som den gør i år, er denne søndag fjerde søndag i advent.

Adventstiden er både ventetid og en tid til forberedelse af julen. Det er en tid, hvor det er tanken, at man går og venter på noget godt - man glæder sig til noget. Når man glæder sig til noget godt, der skal komme, kan ventetiden godt føles lang, men ventetiden kan også opleves som rigtig god og hyggelig, fordi man på en måde får en forsmag på det gode, når man glæder sig til noget. I adventstiden er der tradition for, at man laver hyggelige og rare forberedelser til jul. Der er også mange praktiske forberedelser og mange opgaver, der skal løses, inden man er klar til at holde jul. Man pynter man op med gran, julehjerter, nisser, stjerner, julekrybber, der skal bages småkager og der skal gøres julerent samt alle mulige andre ting alt afhængigt af,

hvilke traditioner der er i det land, man bor i og den familie, man er i. Julen er i særlig grad en tid, hvor mange traditioner holdes i hævd. Det er en tid, hvor "plejer" er et vigtigt ord. Julepynten er tit den samme fra år til år, og kan være gået i arv igennem generationer - og så skal den placeres lige der, hvor den plejer at være.

Måske skal der også gøres lidt ekstra rent og ryddes op, købes ind og laves mere mad, end man plejer. Mange bager også julesmåkager og lave konfekt, der skal nydes i juledagene. Og så er der jo også julegaverne...

Gaver

Citater om gaven

Det er, når vi giver, at vi modtager.

Frans af Assissi

Det at give er mere værd end gaven.

Pierre Corneille

Ingen gave er gratis.

Marcel Mauss

En hjemmelavet gave siger meget mere end en færdigkøbt fidus. Den fortæller, at man har brugt tid og kræfter. Den fortæller, det er noget personligt. Den fortæller, at man får for lidt i lommepenge.

Steen fra tegneserien Steen & Stoffer

Om gaven

Citaterne ovenfor fortæller, at gaven - det at give og modtage en gave - er ladet med betydning.

Det at udveksle gaver har altid spillet en stor rolle i forhold til at skabe og vedligeholde relationer mellem mennesker. Gaven kan ses som et symbol på, at man giver noget af sig selv til andre

og dermed styrke fællesskabet, hvis gaven modtages i den ånd, den er givet. Gaver kan også ses som det, der enten kan forpligte eller gøre modtageren venlig stemt. Historisk set har gaver markeret over- og underordningsforhold og har bidraget til at holde samfundsforholdene i ro.

I dag, i vores del af verden er udveksling af gaver mest noget vi gør for at skabe og styrke vores personlige bånd mellem familie og venner, som når vi fx tager en æske chokolade eller en blomst med, når vi er inviteret ud, eller når vi giver gaver til højtider og mærkedage. Man kan spørge sig selv, om det betyder noget, eller hvilken betydning det har, hvor stor buketten er eller hvor dyr gaven er? Hvilke tanker har man, når man vælger en gave og hvorfor? Man kan også spørge sig selv om, hvilken betydning det har at give en gave, og hvad det betyder for én at få en gave? Om det betyder noget for en gaves værdi, hvem man får gaven af? Og hvad vil det egentlig sige, at noget er en gave? Ligger det i gaven, at den er gratis, givet kvit og frit uden tanker om modbydelser, eller er det en del af gavens væsen, at den også forpligter? Når vi taler om gaver, tænker vi ofte på gaver givet til særlige lejligheder: fødselsdagsgaver, julegaver, pakkekalendergaver, gaver i forbindelse med Ramadanens afslutning og gaver til store livsbegivenheder eller mærkedage. Men man kan også tænke gave i mere eksistentiel forstand, fx kan livet og kærligheden tænkes og opleves som gave, som noget man bare får ganske gratis.

Jul og gaver

Skikken med julegaver til børn har været kendt i Danmark siden middelalderen. Det var ikke store gaver, men forældre gav måske deres børn en kage, frugt eller noget andet lækkert at spise. Det var først i 1800-tallet, at voksne i familien gav hinanden julegaver. Det er også først der, at julemanden eller julenissen kom på banen som den, der kom med gaverne. Ikke før i først i 1900-tallet blev det almindeligt at pakke gaverne ind og lægge dem under juletrøet.

Tanken bag det at give gaver til jul er, at både det at give og at modtage gaver skaber glæde, og at julen ifølge kristendommen er en tid, hvor glæden i særlig grad skal fylde, fordi kristne i julen fejrer, at Jesus, Guds søn er kommet til verden. I en kristen tradition kan man sige, at julegaver skal minde om, at Jesus blev født, som Guds største gave; en gave, der ifølge englernes sang i juleevangeliet (Luk. 2, 10-11) skulle bringe fred og glæde til alle. I Bibelen findes også en

fortælling om De hellige tre konger, der kom med gaver til Jesusbarnet i stalden. Gaver, der skulle fortælle noget om, hvem Jesus var, at han var Guds søn. Kongerne - som også bliver kaldt de tre vise mænd - kom med guld, røgelse og myrra; fornemme gaver, der kan ses som tegn på kongeværdighed og måske for myrraens vedkommende også som et forvarsel om den bitre død, Jesus skulle komme til at lide.

Gaver - opgaver og nedgaver

Nogen gange kan der ligge en opgave i en gave, og denne opgave kan være så krævende, at den opleves som en nedgave. Men det sker også, at man, når man har løst den vanskelige opgave (der følte som en nedgave) kan opleve, at man egentlig har fået en gave. For eksempel kan det at få en lillebror - eller lillesøster opleves både som en kæmpe gave og som en kæmpe opgave, for det fedt at blive storesøster eller storebror, men det er også svært, fordi man indimellem skal sætte sig selv og sine egne behov til side for sin yngre søskende; nogen gange i en sådan grad, at det kan føles som nedgave at være storebror og storesøster (hvis man nu ikke kan komme i Tivoli alligevel, fordi lillesøster er blevet syg, eller at man skal være stille, fordi lillebror skal sove, eller at ens forældre ikke har lige så meget tid til én som før). Men når man så vokser op sammen med sin søskende, kan man opleve, at det igen er den allerbedste gave at have en søskende, fordi der altid er én at lege med og én at dele livet med.

Man kan også få en opgave med noget praktisk, som man ikke har lyst til at lave, men som faktisk kan gemme på en gave til én. For når man har klaret opgaven, har man måske lært noget nyt, eller man er glad og stolt over, at man måske har gjort noget godt for andre. På den måde kan en opgave, der følte som en nedgave også blive til en gave.

